

ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Οι αλλεργικές παθήσεις επηρεάζουν τις ζωές περισσότερων από ενός δισεκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως. Με την αύξηση της επιδημίας κατά τη διάρκεια των τελευταίων 60 ετών η επίπτωσή τους αναμένεται να φτάσει έως και τα 4 δισεκατομμύρια ασθενών μέχρι το 2050. Λόγω του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού των πασχόντων, το γενικό κοινό αντιμετωπίζει τεράστιο άμεσο και έμμεσο κόστος με μείζονες επιδράσεις στη μακροοικονομία, που οφείλονται στη φροντίδα της υγείας, στις απώλειες παραγωγικότητας και στις απουσίες των ασθενών από την εργασία.

Η Αλλεργιολογία είναι η επιστήμη που σχετίζεται με τις αλλεργικές παθήσεις, τους μηχανισμούς και τη διαφορική τους διάγνωση. Απαιτεί κλινική εμπειρία στις αλλεργίες, βασική κατανόηση της φυσιολογίας και παθολογίας του ανοσιακού συστήματος, και τέλος εκτενείς γνώσεις των περιβαλλοντικών παραγόντων πρόκλησης ή τροποποίησης των αλλεργικών αντιδράσεων.

Ο όρος αλλεργία εμφανίστηκε για πρώτη φορά το έτος 1906, όταν ο Αυστριακός παιδίατρος Clemens von Pirquet προσπάθησε να περιγράψει την εμπειρία του από τις ανεπιθύμητες αντιδράσεις που είχαν ασθενείς του στο εμβόλιο της διφθερίτιδας. Χωρίς να γνωρίζει καλά Ελληνικά, ένωσε τις λέξεις *άλλος* και *έργον* στον Γερμανικό νεολογισμό *Allergie*.

Ο σύγχρονος ορισμός που προτάθηκε προ δεκαπενταετίας από την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας (EAACI) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Αλλεργιολογίας (WAO) θεωρεί ως *αλλεργία* την «αντίδραση υπερευαισθησίας που εκλύεται μέσω ανοσολογικών μηχανισμών» (Εικόνα 1).

Στην ίδια δημοσίευση περιλαμβάνονται ορισμοί της υπερευαισθησίας και της ατοπίας. Ο όρος *υπερευαισθησία* περιγράφει τα «αντικειμενικά αναπαραγώγιμα συμπτώματα ή σημεία που εκλύονται κατά την έκθεση σε συγκεκριμένο ερέθισμα σε δόση ανεκτή από φυσιολογικά άτομα». Ως *ατοπία* ορίζεται η «ατομική ή οικογενειακή τάση για παραγωγή IgE αντισωμάτων σε απάντηση μικρών δόσεων

αλλεργιογόνων, συνήθως πρωτεϊνών, και εκδήλωση τυπικών συμπτωμάτων, όπως άσθμα, ρινοεπιπεφυκίτιδα ή έκζεμα/ δερματίτιδα.

Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών ώστε να αναγνωρίσουν τα κύρια αλλεργικά νοσήματα και τους υποκείμενους μηχανισμούς και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις επείγουσες αλλεργικές αντιδράσεις, που αποτελούν σημαντική αιτία προσέλευσης ασθενών στις δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του μαθήματος γίνονται με τα κάτωθι:

- a. Παρουσίαση των βασικών ορισμών και του αντικειμένου της Αλλεργιολογίας
- b. Παρουσίαση του φάσματος των Αλλεργικών νοσημάτων και των αντιδράσεων υπερευαισθησίας
- c. Κλινική εκπαίδευση στη λήψη Αλλεργιολογικού Ιστορικού και την εξέταση του ασθενούς
- d. Πρακτική εκπαίδευση στη χρήση διαγνωστικών μεθόδων στην Αλλεργιολογία
- e. Αναγνώριση και αντιμετώπιση επειγόντων Αλλεργιολογικών περιστατικών
- f. Παρακολούθηση «σχολείων» που αφορούν σε Αλλεργικά νοσήματα
- g. Εξοικείωση με σύγχρονες μεθόδους διάγνωσης και παρακολούθησης των Αλλεργικών νοσημάτων (e-health και m-helth)

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων δίδεται έμφαση, πέραν της θεωρητικής διδασκαλίας, και στην πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών με hands-on και κλινικά φροντιστήρια.

Η εξέταση στο τέλος του μαθήματος θα γίνεται με προφορικές εξετάσεις